Even over stikstof

Toespraak Anja Henken, Agractie 26-10-2019

Even over stikstof.
Wist u dat:

- de stikstofuitstoot van vliegtuigen boven de 900 meter nergens meegeteld wordt?
- de stikstofuitstoot van vrachtschepen niet altijd meegeteld wordt?
- veel industriën geen milieuvergunning hebben, en niet eens bekend is hoeveel stikstof ze uitstoten?
- de stikstof die auto's, vliegtuigen en industrie uitstoten erg schadelijk is voor uw gezondheid, terwijl de natuurlijke stikstof die mensen en dieren uitstoten, voor uw gezondheid niet schadelijk is?
- de stikstof uitstoot door de agrarische sector in Nederland de afgelopen 10 jaar met 65% is verminderd door schonere stallen?

Zo kan ik nog wel even doorgaan.

Over stikstof dus.

Graag wil ik u meenemen in het stikstofverhaal op een manier, die we samen kunnen begrijpen.
Stikstof is er in verschillende vormen.
In de lucht die we inademen zit ook een vorm van stikstof. De lucht is voor 78% stikstof.
Dat is dus best veel.
Dat is altijd al zo, sinds er op aarde leven is. 78% stikstof, 20% zuurstof, en een beetje CO2 en andere gassen.
Verschillende vormen van stikstof hebben we ook nodig, om alles wat groen is te laten groeien.
Stikstof is dus eigenlijk heel nuttig.
Maar, wat is er nu dan eigenlijk aan de hand met stikstof?
Dat is de combinatie van de vormen van stikstof die vrij komen bij verschillende processen en de aangewezen natuurgebieden in Nederland.

Zo'n 20 jaar geleden hebben we, samen met de Europese Unie, heel veel Nederlandse gebieden (groot en klein) aangewezen als natuur om bepaalde dieren en planten in stand te houden, de Natura 2000 gebieden. Voor een aantal van die gebieden hebben we afgesproken om daar planten te laten groeien die niet van stikstof houden. Die planten groeien het beste op een soort steppe-achtig, woestijnachtig land. Hebben we dat soort land dan in Nederland?

Ongeveer 200 jaar geleden hebben we veel gebieden afgeplagd, de bovenste laag aarde eraf gehaald, en bijvoorbeeld veen gewonnen, of hout geoogst. Door menselijk ingrijpen zijn dat soort gebieden arm aan voedingsstoffen. Verschraalde grond heet dat.
Eerst groeiden er in deze verschraalde gebieden planten die goed groeiden op een voedselarme grond.
Door de natuurlijke kringloop, het vergaan van plantenresten en de voeding uit regen, krijgt de grond in dit

soort gebieden langzaam weer meer voedingstoffen, waaronder stikstof. Hierdoor ontwikkelen de planten die in dit gebied groeien zich verder door. Tijdens dit proces veranderen ook de natuurlijke beestjes die in dit gebied leven. Kortom, een natuurlijke kringloop oftewel; the circle of life.

Dát is het probleem in een notendop.

Is het verstandig in zo'n dichtbevolkt land, met zoveel mensen, industrie, vliegtuigen en dieren, zoveel van dit soort gebieden in stand te willen houden?
Dat is de vraag.

Door gesprekken met wetenschappers en ecologen is het voor Agractie meer dan duidelijk dat de gestelde natuurdoelen niet haalbaar zijn in Nederland.
Nu niet, maar ook niet over 10 jaar.
Omdat het tegenhouden van het natuurlijke proces van de verrijking van de grond en de veranderende samenstelling van planten en beestjes, onnatuurlijk is.

Wij, vanuit de agrarische sector, weten zeker dat er andere oplossingen mogelijk zijn, waarbij er ook aandacht is voor natuur en biodiversiteit.

Wat moet er nu gebeuren?

De regering moet eerlijk vertellen aan de Europese Unie dat het aantal Natura 2000 gebieden dat we hebben afgesproken en de bijbehorende doelen echt niet passen bij Nederland, nu niet en in de toekomst niet.
En dat het niet samen gaat met 17 miljoen mensen, alle industrie, luchtvaart en bijbehorende economie en; met onze mooie toonaangevende agrarische sector.
Het hele land ligt er nu door plat, mensen raken hun baan kwijt, bedrijven gaan failliet, het is een strop voor de Nederlandse economie.

Wij hebben de afgelopen jaren al laten zien dat wij als sector oog hebben voor het produceren op verantwoorde wijzen.
En wij staan ook zeker open voor innovatie, vernieuwing en verandering, maar het moet wel haalbaar en realistisch zijn.
En dat is het in deze kwestie niet.

Het worden misschien moeilijke gesprekken, maar het gaat wel over ónze agrarische sector, óns land, en ónze toekomst!
Dus regering, neem die verantwoordelijkheid, in overleg met onze agrarische sector en doe het nú!
Zodat er een eerlijk, afgewogen, breedgedragen beleid ontstaat, met respect voor mens, dier en natuur!
Echte duurzaamheid!

Het boeren leven is voor mij als jonge boerin het mooiste leven dat er is. Werken met de natuur en de dieren. In een krant stond een artikel over Mika van 10 jaar die hoopt dat hij later boer kan worden.
Mika ik hoop en strijd net als alle andere boeren van Nederland met je mee!